

Quy định chi phí sử dụng ngân quỹ nhà nước ĐỐI VỚI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

NGÔ THỊ THANH HUYỀN

Ngày 12/11/2021, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 97/2021/TT-BTC sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 23/2020/TT-BTC ngày 13/4/2020 của Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định tạm ứng, vay ngân quỹ nhà nước (NQNN) của NSNN (Thông tư số 97). Thông tư số 97 tập trung sửa đổi quy định về mức chi phí sử dụng NQNN đối với NSNN. Thông tư số 97 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2022.

Trong thời gian qua, cơ chế chính sách về việc sử dụng NQNN tạm thời nhân rồi cho NSNN đã từng bước được hoàn thiện nhằm hướng tới nâng cao hiệu quả điều hành NQNN, gắn kết quản lý nợ, quản lý ngân quỹ với quản lý NSNN; theo đó, nguồn NQNN tạm thời nhân rồi dần trở thành nguồn vốn dễ tiếp cận, đáp ứng kịp thời nhu cầu sử dụng của NSNN với chi phí thấp.

Đối với ngân sách trung ương, những năm qua, Bộ Tài chính đã thực hiện điều chỉnh giảm nhiệm vụ phát hành TPCP và sử dụng NQNN tạm thời nhân rồi để vừa đảm bảo mục tiêu đáp ứng cân đối ngân sách vừa duy trì mục tiêu phát triển thị trường, ổn định mặt bằng lãi suất chung, giúp giảm áp lực phát hành TPCP trên thị trường, tiết kiệm chi phí vay nợ cho NSNN (mức chi phí sử dụng NQNN là 0,15%/tháng - 0,21%/tháng

tương đương 1,8%/năm - 2,52%/năm (giai đoạn 2016 - 2017) và 0,1%/tháng tương đương 1,2%/năm (từ năm 2018), thấp hơn nhiều so với lãi suất TPCP nếu ngân sách trung ương vay từ thị trường với lãi suất phát hành TPCP bình quân các năm giai đoạn 2016-2020 lần lượt là 6,49%/năm, 5,98%/năm, 4,71%/năm, 4,51%/năm và 2,86%. Do vậy, với mức dư nợ vay NQNN bình quân của ngân sách trung ương đoạn 2016 - 2020 là 165.826 tỷ đồng đã tiết kiệm được hàng nghìn tỷ đồng chi trả lãi vay hàng năm cho NSNN so với phương thức vay phát hành TPCP).

Trong khi đó, việc tạm ứng NQNN cho ngân sách cấp tỉnh giúp địa phương có thêm một kênh huy động vốn ngắn hạn mang lại nhiều lợi ích, giúp địa phương kịp thời tháo gỡ khó khăn cấp bách về vốn để xử lý thiếu hụt tạm thời quỹ ngân sách cấp tỉnh; đồng

thời, tiết kiệm chi phí so với việc huy động từ các nguồn lực khác, xét trên cả hai góc độ: Chi phí huy động (lãi suất) và các chi phí về thời gian, nhân lực, vật lực để thực hiện việc huy động, đặc biệt trong điều kiện cấp bách, cần vốn trong thời gian ngắn.

Với mục tiêu là nguồn vốn hỗ trợ NSNN khi gặp khó khăn trong cân đối, mức chi phí sử dụng NQNN tạm thời nhân rồi cho NSNN được xác định căn cứ trên mức lãi suất tiền gửi không kỳ hạn bằng đồng Việt Nam mà Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN Việt Nam) trả cho KBNN (trường hợp không tạm ứng, cho NSNN vay NQNN, thì KBNN gửi tiền tại NHNN Việt Nam và được hưởng mức lãi suất tiền gửi không kỳ hạn của NHNN Việt Nam). Trong quá trình thực hiện, Bộ Tài chính (KBNN) đã thường xuyên theo dõi, đánh giá, điều chỉnh kịp thời mức chi

Giao dịch với khách hàng tại KBNN Trà Vinh

Ảnh: NT

phí sử dụng NQNN tạm thời cho NSNN phù hợp với diễn biến lãi suất trên thị trường. Mức chi phí sử dụng NQNN cho NSNN tạm ứng/vay hiện nay là 0,1%/tháng (tương đương 1,2%/năm) được quy định tại Thông tư số 23/2020/TT-BTC ngày 13/4/2020 của Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định tạm ứng, vay NQNN của NSNN trên cơ sở kế thừa theo mức chi phí sử dụng NQNN ban hành tại Thông tư số 12/2019/TT-BTC ngày 13/3/2019 của Bộ trưởng Tài chính quy định chi phí sử dụng NQNN của NSNN (tại thời điểm đó, lãi suất tiền gửi của KBNN tại NHNN Việt Nam là 1,2%/năm). Tuy nhiên, từ đầu năm 2021, lãi suất tiền gửi bằng đồng Việt Nam của KBNN tại NHNN Việt Nam đã giảm, còn 0,8%/năm; do đó, mức chi phí sử dụng NQNN hiện tại (0,1%/tháng, tương đương 1,2%/năm) cần được điều chỉnh cho phù hợp.

Xuất phát từ thực tiễn nói trên, Thông tư số 97 quy định mức chi phí sử dụng NQNN mà ngân sách

trung ương, ngân sách cấp tỉnh phải trả cho KBNN khi tạm ứng/vay NQNN là “bằng mức lãi suất áp dụng đối với tiền gửi bằng đồng Việt Nam của KBNN tại NHNN Việt Nam theo quyết định của Thống đốc NHNN Việt Nam trong cùng thời kỳ”. Trường hợp ngân sách trung ương và ngân sách cấp tỉnh sử dụng khoản tạm ứng, vay NQNN quá thời hạn hoàn trả, thì ngân sách trung ương và ngân sách cấp tỉnh phải thanh toán chi phí sử dụng NQNN quá hạn theo mức bằng 150% mức chi phí sử dụng NQNN trong hạn nêu trên.

Các mức chi phí sử dụng NQNN (trong hạn và quá hạn) nêu trên cũng được áp dụng đối với dư nợ tạm ứng, vay NQNN của NSNN tính đến ngày Thông tư số 97 có hiệu lực thi hành và các khoản tạm ứng, vay NQNN được phê duyệt trước ngày Thông tư có hiệu lực thi hành, nhưng thực hiện rút vốn sau ngày Thông tư có hiệu lực thi hành.

Đồng thời, để giúp ngân sách trung ương, ngân sách địa phương

chủ động trong việc bố trí nguồn trả chi phí sử dụng NQNN, Thông tư số 97 quy định trách nhiệm của KBNN trong việc thông báo cho Vụ NSNN, Sở Tài chính và KBNN cấp tỉnh về mức và thời điểm điều chỉnh mức chi phí sử dụng NQNN chậm nhất 05 ngày làm việc kể từ ngày nhận được quyết định của Thống đốc NHNN Việt Nam về mức lãi suất áp dụng đối với tiền gửi bằng đồng Việt Nam của KBNN tại NHNN Việt Nam.

Việc Thông tư số 97 không quy định cố định mức chi phí sử dụng NQNN cho NSNN như các văn bản trước đây mà theo mức lãi suất áp dụng đối với tiền gửi không kỳ hạn bằng đồng Việt Nam của KBNN tại NHNN Việt Nam giúp đảm bảo mức chi phí sử dụng NQNN đối với NSNN luôn phù hợp với diễn biến lãi suất tiền gửi không kỳ hạn của KBNN tại NHNN Việt Nam (mức lãi suất phản ánh diễn biến lãi suất trên thị trường tiền tệ); tránh việc sửa đổi, bổ sung nhiều lần quy định về việc sử dụng NQNN của NSNN. ■